

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu:

Návrh zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predkladateľ:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahraďte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality	0	0
B. Iné poplatky	0	0
C. Sankcie a pokuty	0	0
D. Nepriame finančné náklady	0	0
E. Administratívne náklady	214 214	0
Spolu = A+B+C+D+E	214 214	0

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)	0	0
G. Goldplating	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in 2out:	IN	OUT
H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F	214 214	0

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatingom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ Goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kateg. dotk. subjekt. v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	lin 2out celkom	Goldplating celkom
1	Oboznámenie sa s novými povinnosťami – platiteľ dane	návrh zákona	§ 1	1.SK	01.01.25	výrobcovia a dodávatelia nápojov	170	55	9 312	In (zvyšuje náklady)	9 312	0
2	Oznamovacia povinnosť - platiteľ dane	návrh zákona	§ 13 ods. 1	1.SK	01.01.25	výrobcovia a dodávatelia nápojov	170	2	259	In (zvyšuje náklady)	259	0
3	Registračná povinnosť – platiteľ dane	návrh zákona	§ 13 ods. 2	1.SK	01.01.25	výrobcovia a dodávatelia nápojov	1	6	6	In (zvyšuje náklady)	6	0
4	Oboznámenie sa s novými povinnosťami – exportér	návrh zákona	§ 11 ods. 1 písm. a)	1.SK	01.01.25	exportéri nápojov	4	55	219	In (zvyšuje náklady)	219	0
5	Registračná povinnosť – exportér	návrh zákona	§ 13 ods. 4	1.SK	01.01.25	exportéri nápojov	4	6	24	In (zvyšuje náklady)	24	0
6	Povinnosť podávať daňové priznanie	návrh zákona	§ 10 ods. 2	1.SK	01.01.25	výrobcovia a dodávatelia nápojov	170	584	99 330	In (zvyšuje náklady)	99 330	0

7	Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie – platiteľ dane	návrh zákona	§ 12 ods. 1 a 2	1.SK	01.01.25	výrobcovia a dodávatelia nápojov	170	584,295	99330,15	In (zvyšuje náklady)	99330,15	0
8	Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie – exportér	návrh zákona	§ 12 ods. 3	1.SK	01.01.25	exportéri nápojov	4	584	2 337	In (zvyšuje náklady)	2 337	0
9	Vrátenie dane - exportér	návrh zákona	§ 11 ods. 2 a 3	1.SK	01.01.25	exportéri nápojov	4	146	584	In (zvyšuje náklady)	584	0
10	Vrátenie dane - výrobca iného nápoja	návrh zákona	§ 11 ods. 1 písm d)	1.SK	01.01.25	výrobca iného nápoja	33	12	402	In (zvyšuje náklady)	402	0
11	Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie - výrobca iného nápoja	návrh zákona	§ 12 ods. 4	1.SK	01.01.25	výrobca iného nápoja	33	73	2 410	In (zvyšuje náklady)	2 410	0

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplnujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Sankcie, D. Nepriame finančné náklady, E. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

V predkladanom návrhu zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) zákona bolo identifikovaných 12 regulácií s vplyvom na podnikateľské prostredie. Predmetom Kalkulačky nákladov sú regulácie súvisiace so zvýšením administratívnej záťaže:

1. Oboznámenie sa s novými povinnosťami – platiteľ dane

Navrhovaná regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Primárnym dôvodom vypracovania a predloženia návrhu zákona je zavedenie dane zo sladených nealkoholických nápojov, ktorej budú podliehať nealkoholické nápoje sladené cukrom alebo akýmkoľvek inými sladidlami. Navrhovaná daň zo sladených nealkoholických nápojov bude predstavovať negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, ktorý je možné kvantifikovať najmä s ohľadom na z návrhu zákona vyplývajúce administratívne povinnosti.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť vychádzal z údajov poskytnutých Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPSSR“). V zmysle uplatnených pripomienok podnikateľských subjektov v rámci legislatívneho procesu predkladateľ upravil počet dotknutých subjektov na základe údajov zo zálohového systému pre jednorazové nápojové obaly (zoznam výrobcov obalov a zoznam distribútorov obalov, ktorí k 31.12.2023 uzavreli so Správcom zálohového systému zmluvu podľa zákona č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje). Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov a počet dodávateľov sladených nealkoholických nápojov – 71 právnych subjektov. Počet exportérov, ktoré budú reguláciou dotknuté, vychádzal z údajov poskytnutých ŠVPSSR – 4 právne subjekty. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená nepravidelne pri odhadovanom počte subjektov, ktorí sa budú oboznamovať s povinnosťami upravenými v návrhu zákona. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 9 312 Eur.

2. Oznamovacia povinnosť – platiteľ dane

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Platiteľ dane, ktorý má pridelené daňové identifikačné číslo, bude povinný do piatich dní odo dňa vzniku prvej daňovej povinnosti podľa návrhu zákona oznámiť túto skutočnosť daňovému úradu.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov a počet dodávateľov sladených nealkoholických nápojov - 71 právnych subjektov (viď regulácia č. 1). Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená jednorazovo pri odhadovanom počte subjektov, ktorí budú musieť z dôvodu vzniku prvej daňovej povinnosti podľa návrhu zákona oznámiť túto skutočnosť daňovému úradu. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 259 Eur.

3. Registračná povinnosť – platiteľ dane

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Platiteľ dane, ktorý nemá pridelené daňové identifikačné číslo, je do piatich dní odo dňa vzniku prvej daňovej povinnosti podľa návrhu zákona povinný podať miestne príslušnému daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť nie je možné vopred určiť, preto výpočet zohľadňuje vplyv len na jeden subjekt. Vzhľadom na ustálenosť trhu a zásobovacie vzťahy MFSR predpokladá malý počet subjektov, ktoré by mohli žiadať o registráciu. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená jednorazovo. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na jeden subjekt (IN) vo výške 6 Eur.

4. Oboznámenie sa s novými povinnosťami – exportér

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Exportér, ktorý bude chcieť uplatniť nárok na vrátenie dane, bude povinný pred uplatnením prvého nároku na vrátenie dane podať miestne príslušnému daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň ako exportér a bude musieť plniť aj ďalšie administratívne povinnosti.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť vychádza z údajov poskytnutých ŠVPSSR. Počet exportérov sladených nealkoholických nápojov – 4 právne subjekty. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená nepravidelne pri odhadovanom počte subjektov, ktorí sa budú za účelom svojho podnikania oboznamovať s povinnosťami upravenými v návrhu zákona. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 219 Eur.

5. Registračná povinnosť – exportér

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Exportér, ktorý chce uplatniť nárok na vrátenie dane podľa návrhu zákona, je povinný pred uplatnením prvého nároku na vrátenie dane podať miestne príslušnému daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň ako exportér.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť vychádza z údajov poskytnutých ŠVPSSR. Počet exportérov sladených nealkoholických nápojov – 4 právne subjekty. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená jednorazovo pri odhadovanom počte subjektov, ktoré si z dôvodu uplatňovania nároku na vrátenie dane podľa návrhu zákona budú musieť splniť registračnú povinnosť. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 24 Eur.

6. Povinnosť podávať daňové priznanie

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Platiteľ dane bude povinný podať daňové priznanie do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť podľa návrhu zákona.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov a počet dodávateľov sladených nealkoholických nápojov - 71 právnych subjektov (viď regulácia č. 1). Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená mesačne pri odhadovanom počte subjektov, ktoré budú musieť podávať daňové priznanie. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 99 330 Eur.

7. Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie – platiteľ dane

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Platiteľ dane bude povinný viesť záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období v rozsahu nevyhnutnom pre správne určenie dane a opravy základu dane. Okrem týchto záznamov bude platiteľ dane povinný viesť podľa jednotlivých zdaňovacích období aj podrobnú evidenciu o celkovom množstve vyrobeného nápoja, celkovom množstve nápoja nadobudnutého zo zahraničia a množstve dodaného nápoja v tuzemsku spojeného s odoslaním alebo prepravou do zahraničia.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov a počet dodávateľov sladených nealkoholických nápojov - 71 právnych subjektov (viď regulácia č. 1). Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená mesačne pri odhadovanom počte subjektov, ktoré si budú musieť plniť evidenčné povinnosti. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 99 330 Eur.

8. Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie – exportér

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Exportér bude povinný viesť záznamy o nadobudnutí nápoja, ktorý bol preukázateľne zdanený, a o dodaní nápoja spojeného s odoslaním alebo prepravou do zahraničia v takom rozsahu, aby správca dane mohol preveriť správnosť uplatnenia nároku na vrátenie dane.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť vychádza z údajov poskytnutých ŠVPSSR. Počet exportérov sladených nealkoholických nápojov – 4 právne subjekty. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená mesačne pri odhadovanom počte subjektov, ktoré si budú musieť plniť evidenčné povinnosti. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 2 337 Eur.

9. Vrátenie dane – exportér

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Exportér, ktorý bude uplatňovať nárok na vrátenie dane podľa návrhu zákona, bude povinný preukázať dodanie nápoja spojeného s odoslaním alebo prepravou do zahraničia určenými dokladmi.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov, ktorých sa bude týkať táto povinnosť vychádza z údajov poskytnutých ŠVPSSR. Počet exportérov sladených nealkoholických nápojov – 4 právne subjekty. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená mesačne pri odhadovanom počte subjektov, ktorí budú uplatňovať nárok na vrátenie dane. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 584 Eur.

10. Vrátenie dane – výrobca iného nápoja

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Daň z preukázateľne zdaneného nápoja možno vrátiť zdaniteľnej osobe, a to v rozsahu pripadajúcom na množstvo nápoja použitého touto zdaniteľnou osobou v tuzemsku na výrobu iného nápoja alebo alkoholického nápoja, ktorý je predmetom spotrebnej dane.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov (viď regulácia č. 1). MFSR odhaduje, že z uvedeného počtu výrobcov sladených nealkoholických nápojov by počet „druhovýrobcov“ mohol predstavovať jednu tretinu, t.j. 33 podnikateľských subjektov, pričom odhadovaný počet subjektov môže byť v skutočnosti nižší. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená nepravidelne pri odhadovanom počte subjektov, ktorí budú uplatňovať

nárok na vrátenie dane. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 402 Eur.

11. Vedenie a uchovávanie záznamov a evidencie – výrobca iného nápoja

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Zdaniteľná osoba bude povinná viesť záznamy o nadobudnutí nápoja, ktorý bol preukázateľne zdanený a ktorý použila v tuzemsku na výrobu iného nápoja alebo alkoholického nápoja, ktorý je predmetom spotrebnej dane v takom rozsahu, aby správca dane mohol preveriť správnosť uplatnenia nároku na vrátenie dane.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet výrobcov sladených nealkoholických nápojov – 99 právnych subjektov (viď regulácia č. 1). MFSR odhaduje, že z uvedeného počtu výrobcov sladených nealkoholických nápojov by počet „druhovýrobcov“ mohol predstavovať jednu tretinu, t.j. 33 podnikateľských subjektov, pričom odhadovaný počet subjektov môže byť v skutočnosti nižší. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 2. Frekvencia plnenia bola určená mesačne pri odhadovanom počte subjektov, ktoré si budú musieť plniť evidenčné povinnosti. Na základe výpočtu Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie sa v súvislosti s touto reguláciou predpokladá suma administratívnych nákladov na podnikateľské prostredie (IN) vo výške 2 410 Eur.

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplňujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

Uveďte odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nespochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uveďte zvažované alternatívne riešenia..

Zároveň uveďte konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Verejnosť bola o príprave návrhu zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov a o zmene a doplnení niektorých zákonov informovaná prostredníctvom predbežnej informácie č. PI/2023/322 zverejnenej v informačnom systéme verejnej správy Slov-Lex (internetová stránka www.slov-lex.sk) od 23.11.2023, s termínom ukončenia pripomienkového konania dňa 1.12.2023. K predbežnej informácii boli zaslané podnety 12 subjektov.

K predbežnej informácii boli uskutočnené verejné diskusie so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou (SPPK), Potravinárskou komorou Slovenska (PKS), Asociáciou výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd (AVNM), Asociáciou zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ), Slovenským združením pre značkové výrobky (SZZV), AmCham Slovakia, Klub 500, Republikovou úniou zamestnávateľov (RÚZSR), Corporate Affairs Lead Danone CZ&SK, Svazom výrobců nealkoholických nápojů (SVNN), Ministerstvom zdravotníctva SR (MZ SR), Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR), Úradom verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR) a Ministerstvom hospodárstva SR (MH SR) dňa 18.12.2023. Cieľom MFSR je vytvoriť čo najjednoduchší zákon, s najnižšou možnou mierou administratívnej záťaže pre dotknuté subjekty.

Predmetom konzultácií bola diskusia k pripomienkam a reakciám dotknutých podnikateľských subjektov a zainteresovaných organizácií k zverejnenej predbežnej informácii č. PI/2023/322 k návrhu zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov.

Zástupca MF SR predstavil základný rámec a dôvody zavedenia dane zo sladených nealkoholických nápojov. Daň zo SNN bude mať charakter nepriamej dane zo spotreby, zdaňovať sa bude prvé dodanie SNN v tuzemsku, cieľ nevytvárať administratívne ťažký zákon, ale najmä cashflow pozitívne riešenie pre podnikateľské subjekty. Dôvody zavedenia dane: v rámci konsolidačného úsilia zabezpečenie finančných zdrojov potrebných na financovanie verejných politík a zároveň ako dôsledok boja proti negatívnym zdravotným externalitám

s cieľom motivovať spotrebiteľov k zdravšiemu spôsobu života redukciou spotreby sladených nápojov.

Diskusia:

Zástupkyňa SKDP položila otázky ohľadom:

1. postavenia subjektov bez DIČ – odpoveď MF SR: budú musieť oň požiadať, aby mohli podať daňové priznanie, 2. zdanenia dovozu SNN – odpoveď MF SR: dovoz/dodanie z iného ČŠ zdanené nebudú, predmetom dane bude prvé dodanie SNN v tuzemsku,
3. zamýšľanej lehoty pre podanie daňového priznania – odpoveď MF SR: nateraz sa uvažuje do 25 dní po skončení kalendárneho mesiaca.

Zástupca INESS položil otázky MZ SR:

1. nedostatočné definovanie zdôvodnenia a cieľa zavedenia dane – odpoveď: WHO odporúča SNN zdaňovať, dosladenie nápoja v akomkoľvek množstve nie je zdraviu prospešné,
2. či bude výnos z dane viazaný na rozpočet kapitoly MZ SR – odpoveď MF SR: nie,
3. vyjadrené pochybnosti o naplnení očakávaného výnosu z dane.

Zástupkyňa SKDP položila otázky ohľadom:

1. vrátenia dane – odpoveď MF SR: subjektom, ktoré nakúpia preukázateľne zdanený SNN a tento vyvezú/prepravujú do iného ČŠ,
2. oslobodenia od dane – odpoveď MF SR: určite SNN preskripčne viazané na medicínsko-liečebné účely,
3. otázka: sadzby dane – odpoveď MF SR: zatiaľ nie sú rozhodnuté konkrétne sadzby, uvažuje sa so zdanením hotových nápojov aj koncentrátov, v litroch resp. iných merných jednotkách.

Zástupca INESS ďalej uviedol:

1. pripomienka: najväčší podiel na obezite majú dôchodcovia a tí nie sú ochotní meniť ich návyky, prečo sa teda radšej nevyvíja snaha o dohodu s výrobcami o znižovaní obsahu cukru/sladidiel v SNN – odpoveď MF SR: v praxi je to nereálne (výrobcovia z tretích/iných krajín),
2. pripomienka: či sa napr. sladené proteínové nápoje pre športovcov považujú za zdraviu škodlivé – odpoveď: tento druh nápoja nie je určený na pravidelnú častú spotrebu, športovci sami vedia, že nie sú zdraviu prospešné a požívajú ich počas športového výkonu,
3. čím je podložené tvrdenie, že spotreba SNN stúpa - odpoveď: dotazníkové prieskumy (osobitne sledované medzi mladistvými), incidencia nadváhy, rastúce počty nápojových automatov v školách, a tiež je bezpochybné, SNN nie sú zdraviu prospešné.

Zástupkyňa Lidl SR uviedla, že na základe skúseností s takouto daňou v iných štátoch by ako podnikateľský subjekt uvítali jednoduchý a zvládnuteľný systém (konkrétne gramáž by bolo veľmi prácne zakaždým zisťovať/overovať) a tiež, aby nebolo veľa výnimiek – reakcia MF SR: SNN budú vymedzené kódmi KN, pričom pri koncentrátoch sa bude zohľadňovať, koľko hotového nápoja je možné vyrobiť.

Zástupcovia AVNM, PKS, SPPK, SVNN nesúhlasia so zavedením dane zo sladených nápojov, ako aj s odôvodnením k zavedeniu tejto dane, že nealkoholické nápoje negatívne vplyvajú na zdravie a zavedenie dane je efektívnym nástrojom na motiváciu spotrebiteľov k zdravšiemu životu redukciou spotreby sladených nápojov. Aj napriek poukazovaniu dopadov na verejné zdravie, sa nepreukázal priamy vplyv pri zavedení dane na obezitu.

Zástupcovia AVNM, PKS, SPPK, RÚZ SR, SZZV položili otázky a pripomienky týkajúce sa regulácie spotreby - ako chceme regulovať spotrebu. Problém nevidia v tom, že by bola nadspotreba, práveže sú informácie, že spotreba SNN klesá.

Zástupcovia Corporate Affairs Lead Danone CZ&SK, AVNM, SZZV, SVNN vzniesli otázku týkajúcu sa definovania predmetu dane, či predmetom dane budú len SNN alebo sa uvažuje nad širším konceptom (iné potraviny, mliečne nápoje ...).

Zástupcovia PKS, SPPK, RÚZ SR, SVNN, Klub 500 v súvislosti so zavedením dane zo SNN poukázali na dopady pre priemysel, na zamestnanosť, na verejné financie, vysokú infláciu cien potravín a tým vyššie ceny, cezhraničné nákupy... Zároveň poukázali na skutočnosť, že môže viesť k substitučným efektom nahrádzania cukru sladidlami, substitúcii výrobkov...

Zástupcovia SPPK, SZZV, Klub 500 uviedli, že podľa predbežnej informácie zavedenie dane zo SNN smeruje k zlepšeniu zdravotníctva, ale výnos zo zavedenia dane sa zatiaľ neplánuje použiť na tento účel.

MF SR k dôvodu zavedenia dane uviedlo, že zavedenie dane treba chápať aj v rámci konsolidačného úsilia. Ide o štandardný fiškálny nástroj zavedený aj v rámci iných ČŠ, ktorého cieľom je možné regulovať spotrebu negatívnych externalít, ku ktorým patrí aj konzumácia sladených nápojov. MF SR sa pri zavedení dane opiera aj o stanovisko MZ SR, že akýkoľvek sladený nápoj má negatívny dopad na zdravie.

MZ SR jednoznačne podporuje zavedenie dane. K negatívne vplyvu spotreby sladených nápojov na zdravie uviedlo, že neexistuje SNN, ktorý by mal pozitívny vplyv na zdravie, a ktorý by nevyhnutne musel človek prijímať. Aj samotná WHO odporúča tieto nápoje zdaňovať, dosladenie nápoja v akomkoľvek množstve nie je zdraviu prospešné. Zároveň podľa dostupných informácií, tieto produkty v značnej miere prispievajú k obezite, hlavne u mladej generácie. Neexistuje žiadna štúdia, ktorá by povedala, že sladené nápoje majú pozitívny dopad.

MF SR k otázke regulácie spotreby uviedlo, že ide o nepriamu daň zo spotreby vyvolávajúcu negatívne externality, fiškálny nástroj, ktorého cieľom je možné prostredníctvom zvýšenia ceny regulovať spotrebu. Táto daň je štandardne zavedená aj v iných ČŠ.

MZ SR k pripomienke, že spotreba klesá uviedlo, že všetky sladené nápoje majú negatívny dopad na zdravie, ale nedá sa určiť presne, ktorý ako, v akej miere. Podľa zdravotného výboru OECD, zvyšuje sa incidencia detskej nadváhy a sladené nápoje k tomu v značnej miere prispievajú.

MF SR k definovaniu predmetu dane uviedlo, že SNN budú nielen nápoje sladené cukrom, ale aj akýmkoľvek inými sladidlami. Bude sa vychádzať zo zoznamu MZ SR A MPRV SR, nebudú sa zdaňovať tie, ktoré majú medikamentózne účely.

K rozšíreniu predmetu dane o iné sladidlá MF SR uviedlo, že by to mohlo viesť k substitúcii zmeny obsahu receptúry s cieľom vyhnúť sa dani. Predmet dane by mal byť definovaný čo najširšie aj v súlade so stanoviskom MZ SR, že akýkoľvek sladený nápoj je škodlivý a má na zdravie negatívny vplyv. Ak sa ukáže potreba na základe odbornej diskusie, je možné rozšíriť aj na iné produkty, v súčasnosti sa diskutuje len o dani zo sladených nápojov.

MF SR k uvedeným pripomienkam týkajúcich sa dopadov na priemysel, ceny, resp. iných vplyvov uviedlo, že zavedenie dane treba chápať aj v rámci konsolidačného úsilia. Cieľom je

uchopiť to tak, aby bol vytvorený čo najjednoduchší zákon bez administratívnej záťaže pre subjekty. Predmet dane sa bude snažiť v spolupráci s MZ SR a MPRV SR definovať čo najširšie (okrem cukru budú zahrnuté aj akékoľvek iné sladidlá) so zohľadnením výnimiek, ktoré dani nebudú podliehať (napr. na lekárske účely...). Ak bude rozsah čo najširší, sadzba dane by mohla byť nižšia. Existuje veľa faktorov, ktoré budú súvisieť s cenou, zatiaľ nie sú presné odhady a bude ich potrebné kvantifikovať.

MF SR k pripomienke viazania výnosu zo zavedenia dane na zdravotné účely uviedlo, že sa neplánuje žiadne rozpočtové určenie tejto dane na nejaký určený cieľ. Nateraz je predčasné diskutovať o rozdelení výnosu dane na jednotlivé rozpočtové kapitoly, je však potrebné uviesť, že tieto zdroje budú použité na realizáciu verejných politík, ako je uvedené aj v predbežnej informácii.

Na záver boli zúčastnení informovaní, že zámerom je, aby návrh zákona prešiel štandardným legislatívnym procesom, PPK (vtedy už budú známe sadzby aj vplyvy) je plánované vo februári a v apríli doručenie vláde SR, tak by bolo reálne aby bol zákon prijatý v prvom polroku r. 2024, čím by bol vytvorený dostatočný priestor pre legisvakanciu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity?

Akým spôsobom?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje nemení znižuje

Nedochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových platiteľov dane alebo exportérov. Zavedením novej dane zo sladených nealkoholických nápojov nevzniká rozdielne postavenie medzi dotknutými subjektmi, t.j. výrobcovia a dodávatelia sladených nápojov, nakoľko tieto subjekty budú odvádzať daň vybranú od konečných spotrebiteľov sladených nealkoholických nápojov. Výška daňového zaťaženia vo vzťahu k jednotlivým druhom nápojov je nastavená rovnomerne pre domáce ako aj zahraničné podnikateľské subjekty. Návrhom zákona zavádzané povinnosti nijakým spôsobom nezasahujú do oblastí upravujúcich podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohla tuzemská zdaniteľná osoba v tuzemsku podnikáť. Naopak, nie je vylúčené, že zavedenie tejto dane a na to naviazané administratívne povinnosti môžu ovplyvniť správanie zahraničných dodávateľov s následným pozitívnym vplyvom na domáce podnikateľské prostredie.

Návrh zákona nepredpokladá ani vplyv na vyvolanie cezhraničných investícií. Rovnako sa predmetným návrhom zákona neovplyvní cena alebo dostupnosť základných zdrojov a ani prístup k financiám.

Regulácia neovplyvňuje ani inovácie, vedu a výskum.

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Materiál nemá vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi. Potenciálna znížená miera konzumácie sladených nealkoholických nápojov môže mať negatívny vplyv na dopyt po prírodných, ako aj umelých sladidlách.

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje nemení znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- b) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- c) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,
- d) iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.

12. Súvisiace úpravy informačných systémov

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Zavedenie dane zo sladených nealkoholických nápojov podľa návrhu zákona vyvoláva vzhľadom na povahu navrhovaných úprav (vyššie uvedeníých regulácií), a to najmä čo sa týka nových povinností platiteľov dane a exportérov, negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, ktorý spočíva vo vzniku nákladov na nákup tovarov alebo služieb súvisiacich napríklad s úpravou informačných systémov dotknutých subjektov.

Predmetná regulácia tak dotknutým subjektom zvyšuje náklady, avšak tieto náklady nie je možné kvantifikovať.